

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
 вносить: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границю:
 на цілий рік: зі щоденною ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодиноке число по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.
 Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і Душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми сердце і віра руска“. — З Русланових подльвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
 неділь і руских свят о 5 год.
 по полудні. — Редакція, адміні-
 страція і експедиція „Руслана“
 при ул. Хмельовського ч. 15, II
 поверх. Експедиція місцеву
 в Агенції Соколовської ул. Я
 гайлонська ч. 4.

Рукописи звертає ся лише на
 попередню засторогу.

Рекламації лише нео печатані
 є вільні від подат. — Оповістки
 звичайні приймають ся по ціні
 20 с. від стрічки, а в „Надсе-
 нім“ 40 сот. Подяки і привіт
 донесення по 30 сот. від стрічки

Sine ira et studio.

(Надіслана стаття).

Є річю корисною, обговорити основно
 справи принципіального значіння а в нашій
 случаю оцінити вислід сегорічних соймових
 виборів так, щоби прояснили ся всі сторони
 сеї важної події.

Виходячи з об'єктивного становища ста-
 рала ся редакція „Руслана“, виказати в по-
 передних числах деякі умні сторони вислїду
 соймових виборів, беручи під увагу наурям
 виборчої праці „Народного Комітету“ та її
 вислід. На се появили ся аргументи „Діла“
 „contra“ зведені до сего спільного твердження,
 що уваги „Руслана“ були тільки впливом
 партійної зависти, об'явом злої волі.

Супроти так поставленої справи годї що
 иншого зробити, як тільки розважити докладно
 аргументи „Діла“ на „критику“ „Руслана“,
 щоби переконали ся, чи они стійні. Чи може
 треба нам таки лишити ся при давнім стано-
 вищі? Правду сказавши одначе, переконаємо
 ся, що аргументація „Діла“ не тільки що не
 може нас переконати, але й мусить утврди-
 ти в раз зайнятїм становищі.

Бо й пригляньмо ся ближше тїм будь
 що будь цікавій аргументації: А саме: „Діло“
 признає імплиціте шкідливий вплив радикальної
 партії на нарід зі згляду на її становище су-
 проти віри і церкви, а мимо сего підчеркує
 конечність удержання союзу „Н. Д.“ з ради-
 кальною партією тим, що вже перед тим на-
 ционально-демократична партія працювала
 спільно з радикальною партією около діла
 соймової виборчої реформи.

Чи однак сей аргумент кожного переко-
 нає? Думаємо, що ні. У кого справа віри і
 церкви не повязана тісно з національним ін-
 тересом, в того — річ природна — мотивова-
 не „Діла“ може бути переконуючим. У кого
 однак — як в нас — національний інтерес
 в'яже ся тісно зі справою віри і церкви, того
 аргументація „Діла“ безусловно не може
 переконати. Хоч сойм не має рішачого впли-
 ву на засадничі церковні справи, все та-
 ки вплив его в тїм зглядї є великий. Супроти
 сего відношене членів сойму до релігійних
 справ не є для нас річю другорядною. Бі-
 лянне народного добра не виповняє ся, після
 нашої гадки, переважно тільки вартостями
 економічної натури; важніші є ще вартости
 духові а й ті о стільки, о скільки відповіда-
 ють вартостям християнської етики.

Не хочемо тим самим твердити, будьто
 би загал національно-демократичної партії
 був дійсно того переконаний, що ріжниця в
 поглядах на релігійні справи не творить не-
 безпеки для національної справи, все таки
 однак висувуване таких аргументів в „Ділі“
 то річ досить характеристична. Аргументація
 ся — з увагою, що прецінь радикалів є ще
 досить мало, щоби они могли пошкодити
 християнській справі — виглядає на нещирий
 і не конче влучний тріс, щоби, з одної сторо-
 ни успокоїти християнським духом настроєних
 членів партії, а з другої сторони робити по-
 давному „як бувало“.

Ще цікавіше оборонює „Діло“ поминне-
 не кандидатур народних учителів. В сїй обо-
 роні посуває ся оно майже до ролі чинника
 об'явлюючого наше народне учительство.

Перед усім влєвняє „Діло“ а priori, що
 оно не могло би перефорсувати кандидатів, а
 колиб навіть й могло — posito sed non con-
 cesso — то се могло би бути — після гадки
 „Діла“ — менше корисним й для інтересу
 шкільництва і для загално народного. Що
 більше! „Русланове“ жадане заступництво

учительства в соймі називає „Діло“ простою
 демагогією.

Возьмім цитат: „Щоби тим інтересам
 (в. шкільництва) можна було найліпше послужити
 тим, що поможеть ся пару амбітним
 одиницям — не все найліпшої якості — здо-
 бути мандати, се може голосити лиш звичай-
 на демагогія“.

Виходить з сего, що після „Діла“, труд-
 но найти між народним учительством інте-
 лектуально і морально гідних репрезентантів
 стану; — що більше, в тїм нашій случаю тре-
 ба ще взяти під увагу — як каже „Діло“ —
 важний „психологічний момент“ а іменно чи
 найде ся ту муж заслуг, чи може тільки —
 як часто буває — лиш амбітна личність, яка
 тільки хотїлаб з титулу свого звання, загарба-
 ти мандат, ототожнюючи несовістно свій ін-
 терес личний і свої потреби з потребами за-
 галу учительства.

Вкінці додає „Діло“ з емфазою: Чого
 властиво хочете? Народний Комітет не веде
 при „обсадї“ посольських посад політики ста-
 нів, але скажїм — політику фахових людей.
 Дуже гарно — скажемо на се, попросимо
 тільки о відповідь на сі два питання:

1) Чому тих щасливих фахових голов
 найбільше взяли з адвокатского стану? (Чи
 може тому, що в сїм случаю найчастїйше
 політика йде в згодї з личним інтересом?)

2) Чому за слабка була, як признає „Діло“,
 організація спеціально при виборї проф. Ро-
 манчука, яка й спричинила — попри инші
 причини — упадок его кандидатури? Таж
 прецінь проф. Романчукови не схоже „Діло“
 відмовити відповідних кваліфікацій. Щожотже
 з сего виходить? Знова виходить на яву та
 сама нещирість в аргументації. Бож прошу
 зважити: колиб ми хотїли — беручи за під-
 ставу виключно сі аргументи „Діла“ — шу-
 кати причини сеї аргументації, тоді на певно,
 ся висказана з емфазою принципіальність
 „Народного Комітету“ виглядала би тільки
 як примаачива богиня, якій на імя „загалне
 добро“ а через яку прозирає несміло девіза:
 політика се малий інтерес.

Не знаємо, чи се хотїло „Діло“ сказати
 хоча несміло?

II II.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх
 реставраціях, каварнях, торговлях і приєдну-
 вати нам нових передплатників в кругах сво-
 їх знакомих.

Учитель народний в обороні учительства.

(Дальше).

І ось тут початок тих сумних обставин,
 які і критик з „Народного Комітету“ розуміє
 дуже добре.

По трох чи чотирох літах польські вла-
 сти полапали ся і стали тих учителів в пові-
 ті дуже часто переганяти; та се було ще й
 ліпше.

Один з тих гарних товаришів дістав ся
 щасливим до Коплянець — і відразу там
 нове житє. Міщанство зорганізоване, ама-
 торські представлення, з сего кілька сот корон
 доходу, що відтак становить гейби малий
 початок під будову теперішнього Народного
 Дому в Коплянцях.

А як було перед тим? На всіх трох при-
 сілках читальні. Скоро вступив яко член до
 Урядничого Касина сей маленький учитель
 — вже й українська розмова там є — „Діло“,

„Вістник“, „Комар“ — причїм ще зміряти ся
 було треба зі звістним кс. Лібревским.

Але прийшли роки 1900, 1901, розв'язан-
 не парламенту, нові вибори, науржене, а до
 того приходить ще до Гусятини славнай ста-
 рости Дільць — і розганяє тих кільканадцять
 гарних учителів з Гусятиньцями — на всі
 чотири вітри.

Одних, десь аж під Тарнів, других на Лем-
 ківщину, то знов инших деінде. Так що з
 цілого сего товариства тих ідейних людей
 остав ся там лише один одісецький товариш
 Павло Гуменюк і яко послїдний в Могіканів
 до нинїшного дня мимо всіх іспитів в відзна-
 ченем і іспиту з німецкого, найспосібнійший
 в Гусятиньцях — банавіть з писательськими
 здібностями туманїб за свїтами в найбільшій
 дірі в Сокиринцях над Збручем, тільки може
 з тою ріжницею, що поставив то село за-
 вдляки своїй невтомимій праці під зглядом
 свідомости, може на перше місце в краю.

Те саме діляло ся і в инших повітах. Ви-
 дно, що всюди були в нашій учительстві та-
 кі самі одиниці, які ревно працювали над
 освідомлюванем і відродженем нашого наро-
 да, бо літали мов пилки по цілій Галичинї.
 Можна було подібати такі гарні одиниці, аж
 під Краковом, много з них поутїкало на Бу-
 ковину, щоби там скрити ся перед переслїдо-
 ванями, а решта була приневолена пересели-
 ти ся до Америки, де оден з тих гарних учи-
 толів Т. Осип Стеткевач працює для нашого
 народа на вільній землі Вашингтона, яко ре-
 дактор американської, української „Свободи“.

А і тепер — коли вже українському у-
 чительству не так тяжко віддихає ся і не
 живє вже під таким страшним обухом, як ко-
 лись, чи внакше се учительство поступає
 зглядом свого народа і української ідеї?
 Противно, ще з більшою енергією, ще
 з більшою силою вкладає свою працю для
 народного добра.

І то працює не лише на полі економі-
 чнім, просвітнім, але і на полі політичнім,
 хотяй тут — як каже повиборчий критик з
 „Народного Комітету“ в ч. 172. „Діла“, і не
 відіграє оно в народі визначної політичної
 ролі.

Хиба тому, що працюють під фірмами.
 Я розумію, що добра фірма в організаціях
 безперечно має велику вартість, але чи не
 більшу вартість має запопадлива і ревна
 праця одиниць у внутрі?

Тому ніхто не повинен одного переціню-
 вати, а других не доцінювати, се повинно бо-
 дай рівноважити ся, бо як організація без
 доброї фірми слабо розвиває ся, так знов
 фірма, без гарних і щирих робітників у вну-
 трі — лєдві чи устояла би ся.

Річ ясна як сонце, що від коли більше
 учителів Українців, тих синів мужицтва, вії-
 плло в народ то і освідомлене народа, а за
 сям і всякі народні справи далеко, чи напе-
 ред не поусунули ся. Бож звісна річ. Учитель
 народний має бути усім, почавши від сповню-
 вання обовязків в школі, — значить ся, учити
 і виховувати покоління, ба не тільки се, але
 учити господарства, плекати овочеві дерева,
 розбуджувати замилюване до плеканя садів,
 піддержувати пасічництво — цей що — на-
 вїть винащувати шкідливі хрущі, комари і
 насікомці, взагалі учитель має бути головним
 мотором у витворюваню в народі культури.
 А що найважнійше, національний обовязок
 приказує ему яко синові того мужика, пра-
 цювати для него на кождім кроці і в читаль-
 нї і поза читальнею і в инших товариствах,
 організаціях, як місцевих, так повітових. А
 всюди той учитель, що до праці то звичайно
 перший, тільки в похвалах і заслугах послїд-

ний. Се власне причина тих сумних обставин,
 завдяки яким учительство не відіграє такої
 визначної ролі в політиці, щоби мало вигляди
 на здобуте мандатів.

(Дальше буде).

Допись з Мазурщини.

(Загорїість і нахабїсть польского духовен-
 ства).

Тяжко жити нашому народови на своїй
 землиці на сходї, де польські загорїльці зау-
 стили на него свої сіти „wunarodowienia“, та
 тисяч разів тяжше жити ему тут на Мазур-
 щинї серед польского моря. Та що найгірше,
 що всюди найбільше в знаки дає ся тут
 польський „katolicki ksiadz“, котрий не може
 стерпіти побіч себе католика иншого обряду
 та народности. Мимоволї насуває ся чоловіко-
 ви на думку, що гловною причиною, чому
 цілий руский нарід не став католицким, є
 польске духовенство, котре відносить ся до
 нашого духовенства та до нашого обряду з
 погордою.

Польський св'ященик уважає руского
 св'ященика за щось низшого, гіршого, от як
 би „malum necessarium“ католицкої Церкви.*)
 У него є лише той католик, хто є Поля-
 ком. Одним словом польске духовенство да-
 леко відійшло від понять католицкої Церкви,
 а зробило в неї якусь окремішну Церков і
 віру, яка дасть ся погодити лиш з польскою
 ідеєю „zmartwychwstania“ давної Польщі.
 Тому то на кождім кроці польський св'яще-
 ник винародовлює з підмогою свого польско-
 го католицизму кожного иншого хочби като-
 лика, але иншого обряду. Розуміє ся, що в
 тїм йдуть ему на руку всі власти та польські
 товариства. На доказ вистарчить привести,
 хоч би новосадецький округ, де тисячі нашо-
 го народу, переважно заточенців перейшло в
 польске море. Ось вам в Новім Санчи таке
 стало ся.

Відправляли ся в рускій церкві мавві бо-
 гослуженя. Спішив нарід на богослуженє, спі-
 вав пісні до Матері Божої, молив ся і ніко-
 му на думку не прийшло робити з того як-
 ось ріжницю між Русином а Поляком. З ро-
 дичами приходили на богослуженє і діти, ко-
 трі асистували зі св'ячками і ліліями коло
 престола. А що деякі батьки мають живки
 Польки, тому їх дівчата приходили на се бо-
 гослуженє. Та щож, ворог не спить. Прихо-
 дять діти до школи, аж ту польський катехит
 відлової школи ks. D—n зачинає на них
 гримати, як они сьміли йти до рускої церкви
 на мавве богослуженє, бо, мовляв, там не
 вільно ходити. До того грозив їм, що як не
 послухають его заборони, то дістануть влу
 ноту з обичаїв і з релігії. Надто в спілці з
 учителькою, укарано за се дітий клячанем
 на степені. Чиж се справдешній католицизм?!
 Якжеш цілком противне та правдиво като-
 лицке поведєне було у руского св'ященика,
 котрий на маввех проповідач загарівав всіх до
 почитаня Матері Божої, бо она є Матерію
 всіх, она є Матерію Божою, ані Полькою ані
 Русинкою — липт Матерію Божою — і де
 лиш будуть славити в католицких церквах
 Матір Божу, там може брати участь кождий
 католик, без огляду на народність.

*) На сю хибу вказав др. Бобжинський
 в „Dziejach Polski“ і виказав, що се було
 причиною, що церковна унія не прийняла ся
 загално, а відтак в многих дїєцезіях запро-
 пастила ся.

А що доперва згадувати за загарбуванем руских душ. Таж ту без сорому забирають рускі діти на польську релігію і хотія метрика є виставлена в гр.-кат. обряді, то они в свідочтвах пишуть рим.-кат. обряду і вже собі присвоюють дятя.

А що більше. Наколи Русин прийс до костела дитя до хресту (бо не було ще тоді руского свьященника, ні церкви) і зажадав, що би дятя вписано до метрики в обряді гр.-кат., то польскій ksiądz сказав: добре, а своє зробив, бо вписав в метриці обряду римокат. Отець не підозрівачи польского свьященника о підступ, пішов спокійно до дому. Колиж прийшов час йти дитині до школи, пішов отець дитини по метрику. Дивить ся, а ту ему ksiądz пише obrz. rzym.-kat. Сей звертає ему увагу, а ksiądz каже, що він инакше не може видати метрики, бо так є написано в книжках і каже чекати дитині до 14 літ, то тоді она може собі сама змінити обряд.

Розуміє ся, що до того часу они так виховують дитину, що дитина встидаєсь описи свого батька. І нігде в тм не дійдеш до кінця, бо власти на всякі жалоби не відповідають цілими літами — а школа ще буде діти переслідувати. От так захоче тут польске духовенство конкордію.

Наколи рускій свьященник упімнєсь о видане охрещеної в костелі рускої дитини, то на се не дістане ніякої відповіді. Роби що хочеш, бо польске духовенство працює ad maiorem gloriam Poloniae а не католицкої Церкви. Тепер стане кождому ясно, чому що року так скоро множать ся Поляки, бо крім природних уродин мають ще штучні, викликані переслідванем, загарбуванем та нахабністю.

Годять ся ще і се додати до католицькому польского духовенства, що переходячи коло рускої церкви навіть не здіме кождий накритя з голови, що, розуміє ся, викликує навіть у простого польского народу згіршенє і наріканє, що мовляв сам ksiądz sieje nieprawdę. От час би було польскому духовенству раз прозрити та покинути таке поступованє не згідне з духом Христовим.

Католик.

Жидівські учителі в народних школах.

На областях, в котрих то колись Польща володіла, розселило і розвашило ся жидівське живло, особливож в нашій східній Галичині. Ту жиди відгравують ролю ревнох польских патриотів і за то уживають всякого добра. У всіх урядах, до котрих Русинам приступ вельми тяжкий, найдете синів Ізраїла. Наділяють ними і школи християнські. В народних школах Галичини є більше як 1.200 учителів мойсеевого віроісповіданя, а число їх росте з кождим роком. Щоденний досвід учиць нас, що жидівство, де тільки втисне ся, єсть живлом руйнуючим основи християнства. А ту ось міністерство велить під днем 14. мая 1869, що діти мають виховувати ся в релігійно-моральнім душі. Так само голосить Рада шкільна краєва: „Школа народна має виховувати діти релігійно-морально“. Краєвий закон з 2. лютия 1885. домагає ся, що би діти з науки черпали релігійні і моральні основи. — „Учитель має не то учиць, але і виховувати. А се вихованє має опирати ся на релігійно-моральні основи“ — зазначено в інструкції Ради шкільної краєвої з року 1893. А чи жиди, для котрих талмуд єсть найвищим законом, вдоволять сим приказам державних і краєвих властей, вельми сумніваємо ся, смотрячи на се, що у нас щоденно діє ся. Сей превеликий наплив жидівства до селянских шкіл є вельми небезпечний для молодого християнського покоління.

Недавно тому внесли польскі женщины протест до Ради шкільної краєвої, на котрім підписало ся 3.000 женщин. В тім протесті написано ось що: „Єсть се велика кривда, яку нанесено католицким і польским дітям нашого народа. Сельскій учитель не то вчить, але і виховує молоде поколіє. Як може жид виховати католика? Як жид-сионіст може виховати Поляка? Самозаховним відруком боронити ся нарід супротив такого вихованя, чого дав явні докази. Вжеж і діти супротивляють ся сему і супротивленє по всіх школах роз-

повсюднить ся. Не єсьмо приклонниками такого рода протестів, хотя не можемо ім відказати оправданя. Католики родичі-Поляки мають право домагаги ся, що би їх діти виховував Поляк-католик“.

Коліж наші матери-Русинки здобудуть ся на такий протест? Судячи по тім, що у нас діє ся, то слаба надія, що би можна его коли діждати ся. Ми бачимо наглядно, як завдяки жидівским і эжидовілим нашим меперам намножило ся особливо в останних часах пребогато атеїзмом насякких молодців, котрі в своїм віроісповіданю борять ся о первенство в масонами. На віснім академічнім вічу у Львові они зложили іспит зрілости, зложили явно своє ісповіданє віри тке погане, таке грішне, таке нечесне .., котре на носить ганьбу народови, котрого синями іменують ся бути. Гей, панове! Кудя ви загнали ся? Схаменіть ся, заверніть з дороги, котра вас і нарід, що вам сліпо повірив, веде до пропасти а вічує вам і вашим приклонникам вемивучу загибель. Бо лише в Христі і в хороненю єго свьятої науки наша будучина, наше спасенє!

Σ.

Гроза нової війни на Балкані.

На нещаснім Балкані готово прийти до третьої війни: Знова між Болгарією і Туреччиною. Нові телеграми говорять, що болгарська армія, яка вже почала була розоружувати ся, на ново збирє свої воєнні сили. Турки укріпили ся по давньому в Адриянополі, а між грецким і турецким генеральним штабом прийшло до порозуміня. Одна часть турецкої армії перейшла вже Маріцу і машерує на північ на Болгарію; друга часть армії машерує до Дедагачу. Турки свідомо провокують війну з Болгарією, надіючи ся, що відберуть від Болгарії всі свої втрачені области. До війни з Болгарією тровить Турків захланна Греція, яка рада би зновім здавати Болгарію.

Що на те Европа? Чи допустять она до дальшого проливу крови на Балкані і до цілковитого згнобленя Болгар?

В берлінских дипломатичних кругах починає поведене Туреччини викликувати о безпозовне тим більше, що годі знати, які впливи возьмуть верх в Царгороді. Парискі дневники містять осторогу під адресою Туреччини і закликають єї, що би уступила з областей, занятих по правім березі Маріци. Петербурскій дописець „Matin-a“ телеграфує: Тутешні політичні круги є пересвідчені, що овлада побережа Егейского моря Турками наступила на основи порозуміня між Царгородом а Атенами. Коли би дійсно так було, то Росія і інші великодержави були би озлоблені на Грецію, бо єї поведене викликало би нові тяжкі неспокої в Европі. Кажуть також, що Туреччина заняла сї приморські области в тім намірі, що би в заміну за їх видачу удержати ся при посіданю Адриянополя.

Дневник „Petit Parisien“, який стоїть близько французкого правительства, пише між иншим: Порта мусить собі сказати, що Росія, яка є подразнена ізаа адриянопільских подій і наслідком того збрала своє військо на арменській граваци, не полишила би без відповіді нападів Туреччини на Тракаю. Панславистичний рух, який проявив ся сим разом в користь Болгарії в Петербурзі, не усложіть ся і вкінці Росія мусіла би підняти ся острійших кроків, що дало би причину до поділу азійської Туреччини і було би причиною розбору отоманської держави. Певне, що Туреччина вічого не задержить з того, що збрала по тамтій стороні Маріци. Не лише Росія є обурена на поведене Туреччини, але також Німеччина заявила, що всі дальші здобутки Туреччини, мусять стрінити ся з їх протестом.

„Times“ доносить в дещєш з Царгорода, що виїзд русских кораблів, які стояли в Босфорі, є упімненем під адресою великодержав і Туреччини, що становить великодержав мусить бути респектоване.

„Най живе Константин Великий!“

В часі візду грецкого короля Константина до Атен з поля бою збрало ся на дорозі, котрою він переїздив, сотки тисяч Греків і підносило оклики: „Най живе Константин Великий!“ — Чи не за скоро? Коби лише з Константина великого не зробив ся малий. Fortuna est variabilis!

Болгари супроти нашого цїсаря.

Народна болгарска ліга вислала до цїсаря Франц Йосифа депешу з желаньями з нагоди уродин і з висловами вдячності за пособлюванє интересам Болгарії. „Вечерна Поща“ доносить, що також багато болгарских товариств і приватних осіб вислало до цїсаря Франц Йосифа депеші з желаньями.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В четвер: руско-кат.: Еміліяна ев.; римо-кат.: Кириака і Ін. — В пятницю: руско-кат.: Матія апост.; римо-кат.: Кириака.

— Недуга Ексц. Митрополита. З Риму доносять нам телеграфічно, що Ексц. Митрополит гр. Андрей Шейтцкый тяжко там занедужав.

— В день цїсарских уродин представники властей і товариств у Львові склали бажаня для Цїсаря на руки намісника д-ра Коритовского. Від „Христ.-сусп. Союзу“ явила ся у намісника з бажаньями для Монарха депутация, в якій були п. радник Двора Ол. Барвінський, радник суду Йосиф Романович і проф. унів. др. К. Студинський. Речником єї був п. радник Двора Барвінський. Потім прийняв намісник представників вищих львівских укр. товариств під проводом проф. В. Шухевича і д-ра Евг. Олесницького. Промовляв проф. Шухевич. Від москвифільских товариств речником депутациї був о. Костецкий.

По полудни того дня відбув ся в намісниківській палаті обід для запрошених достійників з кругів церковних, війскових і цивільних властей та представників важливіших товариств. З Русинів взяв участь в прийнятті між иншими п. радник Двора Ол. Барвінський. Підчас обіду п. намісник вніс тост за здоровлє монарха в мовах німецькій і польскій, закінчивши єго також, чого давнійше не бувало, в рускій мові многолітством для Цїсаря.

— З Приявора в Босні пишуть нам: На Спасє відсвяткуємо велике свята. Генеральний вікарій, о. мітрат др. Йосиф Жук поблагословить нашу першу руску в Босні муровану, велику, гарну церкву. Чудом ми єї построїли. Від мая по вишній день она вже покрита бляхою і витинкована. Великої і ненадійної помочи дізнали ми від нашого Монарха, який з власних фондів жертвував на церкву тисяч корон. Радість між рускими переселенцями велика і нею ділимо ся з нашими земляками в Галичині. М. З.

— На київську виставу виїхала в суботу друга українська прогулька зі Львова в числі 25 осіб.

— Престолонаслідник головним інспектором цілої оружної сили. Цїсар іменував відручним письмом архієпа. Франца Фердинанда головним інспектором цілої австрійської армії. Останним, який носив сю високу війскову достійність був архієпископ Альбрехт.

— Хто уживає товарів з маркою У. П. Т., починає ся до піднесеня поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу.

— Тост цїсаря Вільгельма II. З нагоди річницї уродин цїсаря Франц Йосифа, уладив німецький цїсар Вільгельм II, як що року, так і сего року святачний бенкет в Гомбурзі, де тепер перебуває австро-угорский амбасадор з Берліна, Шедені-Маріх. На бенкеті були присутні всі члени амбасади. На двірці в Гомбурзі ждали на них цїсарські позови, які привезли гостей до замку, де повитав їх сам цїсар Вільгельм, передодягнений в однострій австрійского генерала. Підчас бенкета виголосив цїсар Вільгельм тост в честь цїсаря Франц Йосифа I, в яким говорив: „Коли удало ся удержати європейскій мир, то не в останнім ряді завдячуємо се мудрости цїсаря і короля Франц Йосифа I. Як вірні союзники Австро-Угорщини ми відчуваємо з сеї причини особенну радість і з надією глядимо в будучину, бо віддавна випробуваній союз, який опирає ся на незрушних основах, заманіфестував свою силу і вплив для добра свята. Ми оживлені тими почуттями просимо

Всевідучого, що би держав Вашого Найласкавішого Пана ще довгі літа в щасливім панованю для добра єго народів і на славу великої єго держави.“

— Відкликанє маневрів. З оглядом на великі живлові нещастя, які навістили сего року наш край, відкликало міністерство війни заповіджені маневри, які мали відбути ся в часі від 20. с. м. до 2. вересня в околицях Золочева і Эборова. Також з Кракова наспіла вість про відкликанє маневрів. Резервісти покликані на ті маневри а також жовніри, які кінчать третій рік служби, мають бути не бавком увільнені. Великі вправи кінноти в Галичині відбудуть ся в означенім часі. „Die Zeit“ доносить, що не бавком появить ся розпорядок міністерства війни, після якого всі ті, що відбувають службу в третім році, будуть перенесені з днем 28. с. м. в нечлениий стан. Віймок будуть становити лише ті корпуси, в яких мають бути вправи. З правила будуть розпущені жовніри в третім році служби щойно в половині або в кінцем вересня. Се надзвичайне освободженє буде відносити ся до 60.000 жовніврів.

— Спільна рада міністрів. Через цілий вчерашній день відбувала ся у Відні спільна рада міністрів під проводом гр. Штірпка. Явили ся на ній всі члени кабінета. Було се засіданє, на яке звичайно збирає ся рада міністрів з нагоди цїсарских уродин. Предмет нарад становив вправді лише одну точку, а імено „біжучі справи“, однак був він так просторий, що рада тревала в короткою обідною перервою до пізного вечера. На ній не розбавано політичних справ, се стане ся щойно пізнійше. Народи вели ся лише над бюджетом і адміністраційними справами. По раді запросив міністер Длугош членів кабінета до себе на обід.

— Цїсар в кінотеатрі. Вчєра був цїсар в Ішлі в кінотеатрі на виставі наукового клуба з Відня, який показував новий кінетофон Едісона. Монарх вельми цікавив ся сам винаходом і висказав своє признанє.

— Наслідки всепольскої агітациї. Управа фабрики тютюну в Монастирских, прихильюючи ся до просьби руских робітників знесла святакованє одного рим.-кат. свята, а завела святакованє чотирох гр.-кат. свята в році. Лише чотирох, бо прочі всі свята обходять ся по римо-католицькому календареві. Навіть така дрібка справедливости супроти Русинів вколела в очи всеполяків в Монастирскі і треба приписати заворушенє в фабриці робітників латинників проти уступки в користь Русинів. А руских робітників в фабриці є до 150.

Всеполяки з Монастирск розтелеграфували до русиножерних часописий „Slow-a-Polsk-ore“, „Gazet i Narodow oі“ і т. д. про... рутенізацію. Респектованє релігійних почувань робітників Русинів і то в так дрібній мірі — то рутенізація! Всеполяки мають апетит всіх пожертв, хоч при такім халасованю можна собі зуби поломити.

— В сільскім театрі. З Товмаччини пишуть нам: Дня 10. серпня був я принагідно в Милованю. Доц мене туди загнав так, як мені дорога куди явде була. Хоч туди я пішов, то був в душі невдоволений на Милованський околицю і єї славні т. зв. „польскі“ дороги, на яких вже не то в калюшах, але і в найлучших чоботах годі чоловікови перейти. А що то не бавком вечер настаив та не було де дівутись, то я, побачивши з „гостинця“ на горбку високу півтретя поверхову палату, таку саму, яку бачив на звіті тов-а „Просвіта“, відразу зміркував, що то будинок „Просвіти“, хоч своїм дахом щось він не подобав на наш рідний стиль. Але що мене се обходило. За всяку ціну я рішав ся звернутись в сторону сего будинку, тим більше, що я не міг перейти в напрямі до Стриганець дорогою, бо в самім провалі з Вільшаниці стоїть новий мурований, високий міст, по яким не то їхати, а навіть іти ніхто не годєн, бо він стоїть над самою річкою ча потоком. Сего вже точно я не годєн пояснити, бо до сего моста була прирвана дорога по обох сторонах а навіть кладкою полученя не було. Натомість попри сей міст, здавалось мені, був тимчасовий деревяний місток, який внаслідок повени ріки стояв весь у воді і лише понад поруча переливала ся вода, даючи прибіку гірського „шипоту“.

Так завернув я до села Милованя і чую пожарну трубку. Стрічаю я чоловіка і питаю: По що то трублять?

— То нині читальня дає представлено для своїх членів — говорив той чоловік.

Піду — подумав я собі — може впасти і мене.

Витягаючи обіруч раз одну опісля другу ногу з глієстого болота дорачкував я аж до двора.

Дивлюсь, ідуть люди на представлене. Пішов і я. Там стрінув я одного знакового члена і той мене ввів до свого сільського театру.

Людий повно, хоч і не дуже то упорядковано сидять старші а стоять на переді діти. За хвилину сипнув собі обильний дощ, а бючи об бляшаний дах „театру“, глушив розмови чекаючих на представлене видців. Серед шуму битої дощем бляхи розсунулась дуже штучно з сільських плахт споряджена куртина, а за нею чути дзвонене дзвінком. Дивлюсь на паперові куліси, на яких змальована вільна околиця, так що ледво мож було пізнати, чи то шпиль гір, чи смереки. По правій стороні якась ніби школа ніби хата. На сцену виходить бородатий актор і хоч ізза дощу я не чув змісту слів, то з обстанови і з рухів я зрозумів, що се „комедія“ Ів. Франка „Учитель“. Не хочу переовідати змісту, бо се драма майже всім звісна, не можу описувати, як грали пооданокі актори, бо бою ся, щоби одних надто не підхвалити а других осудити. Скажу лише коротко, що загалом виставлено представлене майже по мистецьки. Аматори грали, як дійсні актори. Місто існує шкільного, який приходить в драмі, вивели хлопці-селяни маленький концерт зложений із гарних пісень і патріотичних деклямацій. Члени читальні розійшли ся одушевлені доми. Не менше був і я вдоволений і не жалю, що перейшов ся сим грузким милованським болотом. На увагу заслугоють ефектовні куліси паперові, які, як мені розказувано, споряджено протягом одного дня. Радили собі люди доброї волі, як змогли, коби тільки зробили членам читальні хвилино розривки серед пригноблючої сегорічної слоти.

— **Замах на королівського комісара в Загребі.** З Загреба доносять, що в поведілок виконано там замах на новоіменованого королівського комісара бар. Скерлеча. Іменно коли бар. Скерлеч вийшов з церкви по богослуженню з нагоди цісарського ювілея, висунув ся з передсілку церкви а посеред людий молодий чоловік і вистрелив до комісара з віддалі 3 кроків. Скерлеч ранений легко в рамя. Підчас замаху задержав комісар зимну кров і мимо рани пішов пішки до самохода, почім відіхав до шпиталю. Справника замаху вараз арештовано. Зове ся він Стефан Драйчич, має 23 роки, походить з Людгічег в Хорватії, в римо-католицьким і ляхерничим помічником. Від року був в Америці, недалеко Чикага, звідки прибув до Загреба. Отверто зізнав, що его замах звернув ся проти інституції королівського комісара. Много обставин кажує на се, що Драйчич був вислаником кількох хорватських організацій в Америці.

— **3 дня. А.** „Дивує мене, що „Прикарпатская“ навіть одним словом не згадала про цісарський день.

Б.: Вбачайте, двом цісарям не можна служити. От перед кількома місяцями присвятила була „Прикарпатская“ ціле слово ювілею „руського“, то є російського царя і так тепло привитала царський день, що сам цар велів подякувати „червоноросам“ за їх чувства лояльності. Про день австрійського цісаря „Прикарпатская“ не пише навіть слівцем, бо она видно не признає австрійського панованя в Галичині. По єї думці Галичина — подяремная російська колонія, яка через непорозуміння, а ще більше через австрійсько-польсько-мавепинсько-євзійсько-жидівську інтрагу дістала ся формально під австрійську власть, але фактично належить до Росії. Сей погляд „Прикарпатської“ поділяють вповні єї сторонники, бо, як звісно, носять російські державні ленти, співають російські державні имни, вішають портрети російських царів по своїх домах, а в останнім часі агітують за російським державним православіем. Чому отже дивуєте ся, добродію?!

А.: „Бо др. Дукевич говорив в соймі, що русофіли „лояльні для царствующаго дома“.

Б.: „Хіба російського...“

— **Винопалани на Україні.** В технольогічнім парку в Харкові викопано кістяк мамуга. В селі Жарківщині, мнргородского повіта один селянин найшов в землі горнець старих грошій.

— **Борба з переселенєм.** Через чотири дні

була в Гусятині слідча комісія, вислана з рамени намісництва і львівської дирекції поліції, яка на місци провірювала переселенчі практики. Вислідом слідства має бути много заряджень, які небавком оголосить намісництво.

— **Влом до суду.** В Новім Санчи дістали ся в п'ятницю вночі невисліджені доси злочинці до будинка окружного суду, іменно до одної в кімнат в партері, де містять ся продаж стемплів. Злочинці влізли через мур, високий на кілька метрів і вилонили вікно з кратами, куда дістали ся до середини кімнати. Там забрали скриню, в якій були стемплі за 850 К, 15 штук різних лосів і кількадесять корон готівки. На другий день рано найдено розбиту скриню під вазничим муром над берегом Дунайця, але в скрині не було нічого, крім злишних паперів. Всякі гляданя жандармерії за злочинцями є безцільні.

— **Огонь.** З Жовкви доносять, що дня 5. с. м. по пол. вибух огонь з невідомої доси причини в громадї Колодзі і знищив 9 сільських загород, вартости коло 18,000 К. Шкода була частинно забезпечена.

— **Жертви готівкою** не звільняють нікого від обовязку жаданя купонів У. П. Т. і уживаня товарів з маркою У. П. Т.

— **Моральність села паде!** З села пишуть нам: Коль приглянемо ся житю нашого села і сільських звичаїв, які за останніх літ дуже поширили ся у нас, то на душі робить ся дуже а дуже сумно. Не так давно, років 15—20 тому, наше село було справді „тихе, спокійне, добрих обичаїв“, та про теперішнє село не можна сего сказати. Тепер по наших селах в одно лише чути про розбої, обманьства, розпусту і лайку. Усе те зробила міска, фабрична „едукация“ нашої молодіжи, яка виїздить до міст, до Прус, до Америки. Робить своє також війско, яке приносить на села „новини“, від яких таки насправду починають гнити люди душею і тілом.

Великі міста мають багато доброго, мають культуру і науку, але темні, пусті голови шукають пустого і темного, що їй знаходять по корчмах, публичних домах і т. п. Занурюють ся, побувавши у місті по уха в міским болоті, у городским бруді і сей бруд приносять на села. Коби наші „едуковані“ по міскому „паничі“ приносили лише польсько-німецько-американсько-ніжку пісню і мову, то ще нічого, з тим же би можна було помирити ся. Алеж бо они приносять лиш, те що найгіршого і в польській і в німецькій і американській культурі, від чого порядний чоловік руками й ногами боронить ся.

Увадок моральности і культури по наших селах йде скорим кроком вперед завдяки тому, що наш нарід відірваний немов би від світліших людий а стоїть в безнастанній звязи з „паденем суспільности“, що радикалізм посіяв недовіра до моральности, до етики, до релігії. Звідси росте неморальність і нужда і ті всі гіркі цвѣти, що починають троїти наші села.

Коби хочемо запобічи цілковитому упадку нашого села, то до сеї роботи повинна взяти ся і Церква і школа і читальня і збори, кооперативні спілки, кружки „Сільского Господара“, політичні і автономічні власти, зверхности громадські і всі люди доброї волі. А також наші земляки за морем не повинні жерти ся між собою, але створити сильну основу до борби із гнилыми впливами американізму, бо коли всі наші селяни поамериканізують ся, то пропадемо. — о. Г. В.

— **Час служби почтмайстрів.** З Відня доносять, що міністерство торговлі видасть небавком розпорядок, на основі якого будуть звінані почтмайстри і почтмайстерки з державними урядниками що до обрахованя часу служби до виміру платні. Розпорядок вийде в житє з днем 1. вересня с. р. і буде небавком проголошений в дзєвнику державних законів.

— **Росія проти німецького збіжа.** З Петербурга доносять, що міністер рільництва Крівошеїн вніс на радї міністрів начерк в справі заведеня високого мита на збіже, яке привозять з Німеччини до Росії. Міністер поперед свою предлогу тим, що вивіз збіжа з Росії заграницю маліє з року на рік, підчас коли привіз збіжа до Росії головно з Німеччини постійно росте. Коли правительство не йме ся запобігаючих середників і не заведе мита на німецьке збіже, тоді Росія небавком не буде могла урівальнювати доволно внутрішніх торгів і попаде в повну зависимість під тим оглядом від Німеччини.

Дивне диво. В Німеччині і робітник довший і нема тільки управного поля що в Росії, а прецінь Німеччина витворює тільки збіжа, що їй вистарчає і ще засипує своїм дешевним збіжем Росію.

— **Вписи до української гімназії в Копичинцях** відбудуть ся в днях 29. і 30. серпня 1913. р. Вступні іспити до першої класи відбудуть ся 1. вересня, до висших клас в часі від 5. до 10. вересня.

При гімназії отвирас ся в шк. р. 1913/14 пригатовляюча клася. Принимають ся ученики і учениці, що покінчили дев'ятий рік житя, та мають намір по році вступити до гімназії. Харч по дуже приступних цінах найдуть ученики в „Дешевій кухні“. Всякі інформації як в шкільних справах так і в ділі приміщеня подасть управа гімназії.

— **Білоруский студентский кружок** вступує вже другий рік в Петербурзі. Мета кружка — наукове пізнає духового і громадянського життя білоруского народу; его мови, літератури, народної творчости, етнографії, статистици, народної господарки. До праці білоруского кружка віднесли ся прихильно академик Шахматов, проф. Овсянко-Куликовский, Погодин і інші визначні неаслішлені Москалі.

Із звіту білоруского кружка, про який читаємо в „Нашій Ніві“ виходить, що цілорічна праця студентів Білорусів увінчала ся успіхом і можна би побажати їм ще кращого в будучім році. З досвіду могли би ми порадити братам Білорусам, щоби менше числили на „прихильність“ братам Москалям, а більше опирали ся на власних силах і вірили єдино в успіх сьвятого діла, здвигненого власною працею. Бо „прихильність“ Москалів може нераз розчарувати...

— **Знова холера.** З Серава доносять, що від суботи лучили ся в окрузі Тузля три нові случаи холери. В Тиншов був оден смертний случай, в Брчко 10 недужих, а 2 підозрілі. З причини небезпеки холери відікланю в Загребі маневри XIII корпусу. „Die Zeit“ доносить, що на заряджене війскових властей будуть піддаві всі резервісти, які вертають з Босні і Хорватії на границі під п'ятидневну карантанну, а в Будапешті переведе ся над ними бактеріологічні досліди і що йно по добрім їх висліді, бидуть могли їхати дальше.

— **Литовці проти поляків.** „Новое Время“ помістило заяву російського інформаційного бюро в Парижі, зложеноу на руки Грея, як протест проти меморіялу польської „Komisyi-Tupczasow-oi“, яка доказувала європейским дипломатам, що в інтересі європейської рівноваги, треба відбудувати польську державу. Литовске бюро замічує, що в оглядом на унію Литви в Польщю і гнет Польщі над Литвою, Литовці в ніякий спосіб не згодили би ся на се, щоби Литва мала належати до будучої польської держави і домагають ся повної самоуправя.

— **Голод, нужда, тиф.** Як проява і наслідок до найдальших границь посушеної нужди, повив ся в місцевні Нисколиз голодовий тиф. Лучило ся там вже 12 случай, а в громадї Озирці 3 случаи тифу. Скоря поміч тамашного населеня кричучо потрібна.

— **Русофільна несовісність.** Ми вже писали про нещасте, яке приключало ся в Ролеві, де втопила ся в ріці покінчена семінарстка Романківна і дочка місцевого пароха русофіла о. Винницкого. Тепер описують львівські часописи цілу пригоду, починаючи від того, що пок. Романківну, львовянку, завезла до себе на рахунку, виставленім сином о. Винницкого для родичів нещасно помершої дівчини. В сім рахунку вчислено такі річи, як напитки (горівка, вино, пиво) на 20 кор., коріні товари на 14 корон, волове мясо 7-20 К і т. д. разом на 119 корон і те все мають заплатати бідні родичі, магістрацкі робітники.

Можна бути в десятеро більшим москвофілом, але треба мати дрібку совісти. Совісність в суспільнім відношеню обовязує також москвофілів! Казати бідному магістрацкому робітникови оплачувати гостину у себе, і то ще гостину такую сумну, треба бути чоловіком без серця!

— **Червоний Хрест на Балкані.** Недавно приїхала до Галичини гр. Тарновска, подруга австро-угорского посла в Софії, і привезла деякі висти про австрійський червоний хрест в Софії. З причини замкненя болгарської пошти була перервана доси всяка кореспонденція з місцією Червоного Хреста. З подробиць

гр. Тарновского виходить, що в настанем мира на Балкані зріс перевіз рапених в воєнно-го поля до Софії. Дня 28. липця лучив ся серед недужих, які були під опікою австрійского Червоного Хреста, оден випадок холери, який однак завдяки скорій дезинфекції і санітарним зарядженням не сиричинив більше заражень як серед недужих, так і серед учасників виправи. Австрійскою місцією опікує ся вельми болгарска королева Елвонора, а прибічний лікар короля, др. Грецер, відвідує що дня шпиталі сеї виправи і помагає у всім лікарям.

— **Полєнші для пасічників.** Міністер скарбу уважав галицьку кравву дирекцію скарбу, щоби она дозволила галицьким товариствам пасічників закупити денатурований цукор звосвободженем від цла.

— **Нещаливий випадок.** Оводі привезено до львівского шпиталю селянина в села під Золочевом, Теодора Вільгона, якому лучив ся страшний випадок. Іменно коли Вільгон віскакував в дома з воза, вбив ся на вила, які стояли коло воза.

— **Звідки взяли ся російські пашпорти у переселенців?** „Czas“, пишучи про шкідливість переселенчої роботи „Canadian Pacific-a“ завважує: „Було би дуже вказаним переведење слідства для ствердження, з якого жерела походили тисячі російських пашпортів, які удекушили молодцям, що мали ставати до побору, в Галичині і Буковині утечу. Паматаймо про се, що то діяло ся в часі, коли війна з Росією була дуже імовірною, в опінії населеня навіть певною. Покуса була велика; мавш до вибору: або піти на війну, або з помічю російского пашпорту дістати ся до молока і меду оливаючого краю. Сій покусі улягло 80,000 людий, отже справа походження пашпортів не є зовсім рівнодушна“.

— **Гоноровий Павло Крат.** Читаємо в канадській укр. часописи „Новини“: „Недавно в „Українським Голосі“ була напечатана статя „Марксіста“ про збірку жертв на п міч Махайлови Павликови. „Марксіст“ остерігав в статі людий, аби вважали, щоби „Рада Сімох“ не вкрутила знов голови сим жертвам, як свого часу скрутила голову фондови Січиньского. Сею пересторогою вчули ся обиджені деякі людці, що доси уперто мовчали на захиди про обікражу фонду Січиньского. Крат аж з Венкувера причалапан, аби позивати „У. Г.“ і за кілька днів адвокат Гегель вгатовив на адресу видавця і редактора „У. Г.“ жалоби зі сторони пп. Крата, Володіна, Колісника, Навізівского, Котиліяка і Голубовича. На загальне здивованє редакція „У. Г.“ в найближшій числі напечатала перепрошенє Навізівского, Котиліяка, Колісника і Голубовича, хоть ті люди ні не були вгадані в „Українським Голосі“ ані не належали до „Ради Сімох“, ані остаточно не є видавцями „Робочого Народу“, колиж зголосили ся до процесу, то хіба тому, що самі почувують неспокої на совісти. Звіснож, що як не вдар жицями о стіл, то они не повинні самі обізнати ся. Крат та Володін не дістали сатиофакції на стільки, щоби їх хто перепроше, отже можна надіяти ся, що будуть процесувати ся дальше. Адвокат їх звісний в Ваніпегу з того, що звичайно боронить в суді проститутток, та хоть честь своїх клієнтток часом вдало ся єму випрати, то чи зможе випрати честь Крата та Володіна — можна дуже сумніватись.“

— **Материнські пенсії в Америці.** Ухвалений закон для материнських пенсій в державі Нью Джерсі ввійшов в житє. По думці закона мають одержати в будучині всі вдовиці, які не посідають ввласного майна, а мають діти без матеріального забезпеченя, відповідну державну запомогу. Закону постанову примінено вже, по рослідженю всіх обставин, в шістьох случаях.

— **Можливе лише в Росії.** Селянка М. Лавривенкова, з зінківского повіта (на Полтавщині) вийшла замуж. Через два роки житя з чоловіком она взяла маленьку дитинку і пішла до дому, бо чоловік над нею знущав ся. Паспорта у неї не було. До Харкова нещасна жінка прийшла пішки, боса, без очіпка, з дитиною на руках. Тут її на залізничім двірці арештували яко безпаспортну і посадили в тюрму, а через який час повели з дитиною по етапу в подільську губернію, в містечко Зінків. Виявило ся, що „начальство“ помилилось. Тоді арештовану знов повели до чоловіка, на Харківщину. Та чоловік її вівхав кудись на заробітки і її продержали під доглядом

дом поліції сім місяців, а потім знов повели на Зіньківський повіт. В ріднім селі, Лавриненкову з хорою дитиною ніхто не хотів взяти на поруки: земляки її майже ніколи не бачили, бо она весь час служила в городі. Її знов погнали із города в город, та із села в село, аж поки не привезли в Харків, а звідти знов повели в Зіньків, де у лікаря Б. служила її сестра Ганна, котра і взяла її на поруки. Проходила ся нещасна жінка з хорою дитиною аж два роки.

Оповідки.

— Запomoгова акція „Сільського Господаря“. Краєве Товариство господарске „Сільський Господар“ у Львові звертає ся отсеку дорогою до всіх організацій і осіб, які займають ся виповнюванем „виказів шкід“, розісланих „Сільським Господарем“ в цілі зібраня матеріялу для переведеня ратунової акції, щоби поспішили ся в надісланем свх виказів так, щоби Товариство ще перед кінцем серпня весь матеріял мало вже в своїх руках і могло его як найскорше відповідно обробити. Справа в нагла і перуча і тому скорочує отсим „Сільським Господар“ реченець до надсиланя виказів до дня 25. серпня замість попереднього реченця до кінця серпня.

— Запomoгова акція для пасічників. Від краєвого товариства господарского „Сільський Господар“ у Львові одержуємо до поміщеня отсей комунікат: Тяжко діткнені сегорічною катастрофою слоти звертають ся пасічники до „Сільського Господаря“ з просьбою о вивданнє для них вільного від оподаткованя денатурованого цукру на корм для пчіл. „Сільський Господар“ подає отже до загальної відомости, що вивданнєм і розділом сього цукру заняло ся новоосноване „Краєве товариство пасічницьке в Тернополі“ і внесло вже в тій справі петицію до ц. к. міністерства скарбу, яка має вигляди на успішне полагожденє.

Супроти сего зволють інтересовані Ви, пасічники в справі денатурованого цукру звертати ся безпосередно до названого „Краєвого товариства пасічників в Тернополі“.

— Вписи учеників до прив. жіночої реальної гімназії Василянко в Станіславові відбудуть ся в днях 30. і 31. серпня. Зголошеня приймає проф. др. Іван Дем'ячук (ул. Липова 44). Вступні іспити до I. класи відбудуть ся дня 2. вересня о год. 3. по полудні в поміщеню гімназії при ул. П. Скарги (Заболотівській) ч. 15.

— Посвяченя соціальних прапорів відбудуть ся дня 31. серпня в Улашківцях, чортківського повіта, і в Олеську, волочківського повіта, а дня 7. вересня відбуде ся у Львові посвяченя прапора „Сокола III“ на городецьким передмістю. Того самого дня відбуде ся окружний з'їзд Соколів I-ого округу львівського.

— Дирекція торговельної школи Тов. а „Промислові у Львові“ оголошує вписи на шкільний рік 1913/14. учеників і учениць до двокласової торговельної школи. Коли би зголосило ся відповідне число дівчат, то отворять Дирекція окрему двокласову торговельну жіночу школу зглядно однорічний торговельний курс для дівчат. Умови прийняті: Укінченє III. класи середної школи, або 7-ої класи відділової школи, або вступний іспит по укінченю II. класи середної школи, або 6-ої класи відділової школи. Укінчений 14-ий рік. Вписи відбудуть ся в днях від 1—3. вересня с. р. від 10—1. перед полуд. в канцелярії Дирекції при ул. Міцкевича ч. 11. (ріг площі Юра). Вступний іспит відбуде ся 4. вересня о годині 9. рано. При вписі належить мати зі собою метрику, шкільне свідоцтво, а коли була перерва в науді, то за сей час свідоцтво моральности без стемпля. Вписове 7 К. Оплата шкільна 60 К — яку можна складати місячно по 6 К. Початок шкільного року 5. вересня. Наука в двокласовій мужеській і жіночій школі подає ся по програмі торговельних шкіл на підставі розпорядку ц. к. міністерства просвіти і віросповідань з дня 17. мая 1910. ч. 17.255.

Школи сі мають на цілі дати своїм ученикам і ученицям теоретичне образованє, потрібне до обнятя посад урядників та функціонерів при фінансових, економічних і господарських інституціях, як і помічників торговельних в торговельно-промислових підприємствах, або для веденя особистого інтересу

торговельно-промислового. — Р. Залозецкий, директор.

— Іменованя. Президія галицької краєвої дирекції скарбу іменовала податковими управителями в IX. кл. рангів, податкових офіціалів: Мих. Тарсу, Каз. Боровського, Юр. Мартинюка, Йос. Рафала, Ів. Буню, Жигм. Станішевського, Карла Гавліковського, Берн. Брильського, Бол. Кісля, Мир. Венгріновича, Тад. Радомського, Бол. Вовсовича, Ів. Новака, Жигм. Бабінського, Як. Злонкевича, Стан. Солтиса, Ів. Сукнарського, Ів. Кіляра, Том. Мазура, Теод. Панкевича, Омел. Підляшецького, Мар. Пузона, Карла Гучинського, Анат. Стрийського, Конст. Малиновського, Кир. Петровського, Лавр. Данцевича, Гн. Полянського і Апол. Гулевича; податковими офіцірами в X. кл. рангів податкових асистентів: Волод. Копиту, Едм. Дреслера, Вас. Тиханича, Ст. Лялю, Йос. Сілецьку, Ів. Кордиса, Ом. Витвицького, Мих. Осідача, Йос. Северина, Волод. Майдінгера, Едв. Червінського, Генр. Кисілевського, Густ. Перльмутера, Петра Колцана, Фел. Зюю, Ів. Кужею, Яр. Паславського, Володимиря Бржуховського, Мойсея Вундермана, Мик. Підгірного, Стан. Любельського, Якова Гуньку, Мик. Пеліха, Вікт. Феника, Стан. Меньковського, Юл. Монсея, Стан. Зигмунтовича, Стан. Сташинського, Ів. Островського, Едв. Вижицького і Брун. Копчівського; вкінці тимчасовими податковими асистентами, податкових практикантів: Едв. Потяча, Карла Кісельку, Волод. Касяцю, Карла Оберкорна, Каз. Цімермана, Ів. Тревдовича, Теод. Бженя, Ів. Корка, Стан. Гендля, Руд. Кондзьолку, Ол. Коласінського, Ів. Заячківського, Волод. Каркошку, Стан. Степка, Ів. Сенатовича, Андр. Коцуря, Мих. Гевського, Волод. Кульпу, Жигм. Коляцяка, Волод. Шостака, Ол. Білецького і Каз. Вільгельмія.

Цісар надав радників намісництва і управителів староства в Самборі, гр. Генр. Моретінови, з вагоди перенесеня его в часовий стан супочинку, ордер Зелізної Корони III. класи.

— Новий поштовий уряд. З днем 1. вересня с. р. входить в жите новий поштовий уряд в місцевині Цебрів, тернопільського повіта. Сей уряд лучить ся з поштовою сіткою при помочи зелізничних поїздів, які їздять межі Львовом а Підволочисками. До місцевого округу доручень нового поштового уряду приділено громади: Цебрів з присілком Березина і двірський обшар Цебрів, а округ доручень сільського листаря будуть творити громади: Уситівці, Середниця, Воробіївка і двірські обшари тах сіл.

Телеграми

з дня 20. серпня.

Ішль (ТКБ). В понеділок о 3. год. по полудня відбув ся в цісарській виллі родинний обід на 30 осіб. По першій страві тоастував кн. Леопольд Баварський в честь монарха в імени своїм і дитий.

Відень (ТКБ). В понеділок по пол. відбув ся обід у віденського архієпископа, в яким брали участь міністри: Берхтольд, Білльський, Штіргк, цивільні і війскові достойники, посадики міста Відня і духовенство. Підчас проголошуваня тоастів дано з арсеналу 24 стріли.

Відень (ТКБ). Дневник війскових розпорядків містить много відзначень і похвал міністерства війни для висших офіцірів.

Петербург. Межи Росією а Німеччиною заклочено літературну і артистичну конвенцію.

Менсик (ТКБ). „Associated Presse“ доносить: Правительство Пуерти вислало ноту до Зєдинених Держав, в якій домагає ся відповіди найдалше до півночи. Пуерта домагає ся висказаня рішучої думки і грозить в случаю відмови зірванєм всяких дипломатичних зносин.

Петербург. Оводі найдено гр. Тарновску, звисну з процесу о убійство гр. Коморовського, повішену в велізничім возі межі Петербургом а Києвом. Незвісно, чи тут ровходить ся о самоубійство, чи о убійство.

Виділ краєвий: ЧВ. 122.524/13

Оповідненє.

Від 1. січня 1914. суть до виаренованя доходи митничі на сорок чотирох рогачках краєвих а іменно:

В повіті Бучач: Доброполе; в пов. Цішанив: Островець; в пов. Городок: Ставчани; в пов. Городенка: Ясенів піл. і Городенка (Серафимці); в пов. Камінка струм.: Буск; в пов. Кольбушова: Соколів і Кшондка; в пов. Мелец: Домбе, Падеволь (Авнополь), Ржишки і Малине; в пов. Нисько: Єжове і Нисько (Новоселець); в пов. Н. Торг: Шафляри, Закопане (Уступ), Дембно, Н. Торг за Чор. Дунайцем і Н. Торг за Біл. Дунайцем; в пов. Перемишль: Пралківці (Перемишль) і Вільшани; в пов. Рогатин: Березниця; в пов. Ряшів: Ясьовка; в пов. Самбір: Бисковичі; в пов. Сокаль: Сілець і Н. Двір; в пов. Тарнобжег: Гожиці і Міхотин; в пов. Тернопіль: Біла і Мшанець; в пов. Товмач: Палагичі (Товмач), в пов. Тереховля: Дарахів, Струсів (Варваринці), в пов. Вадовиці: Грабошиці (Рудзе), Горжень і Сквці; в пов. Золочів: Поморяни-Розгадів, Кудобинці і Залезці; в пов. Жовква: Винники під Жовквою.

Блиших відомостей що до условин ліцитаційних тих мит як і формуляр на офертю одержати можна в Деп. IV. краєвого Виділу, асо також в канцеляриях згаданих Виділів повітових.

Львів, дня 8. серпня 1913. 566(1) Пйотровський в. р.

Гімназійний ученик

вправний інструктор глядає лекції або якого иншого подібного занятя. Лекцію може обняти зі шкіл народних, гімназійних (I—V. кл.), виділових і з I. і II. р. учит. сем. Ласкаві зголошеня слати до Адміністрації „Руслана“ „для ученика“.

Рух зелізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1913 Р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені г р у б и м друком. Години нічні від 600 вечером до 599 рано означені підчеркнєнем чисел мінутних.

Кріізг го Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2²², 5⁴², 6^{22o}), 7-25, 8-45, 9-55, 1-10*), 1-25, 2-20§), 5-30, 7-11†), 8-25, 9-40 *) в Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) з Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. o) з Мостяск. З Підволочиск: 7-15, 11-25, 147§), 2¹⁵, 5-25, 1030, 1048†) †) з Красного. §) Від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно. З Черновець: 1207, 523*), 543*), 7-40, 10-28†), 1-45, 5-35, 6-31, 9-25 *) зі Станіславова. †) з Коломиї. †) з Ходорова в кожний день по неділі і святі. Зі Стрия: 7-20, 9-10, 11-40, † 20, 11 1042§), §) Від 15/6 до 8/9 включно лише в неділі і римо-кат. свята Зі Самбора: 7-45, 9-55, 1-48, 8-30. Зі Сокаля: 7-05, 1-00, 7-28. З Яворова: 8-04, 4-20. З Підгаєць: 11-20, 10-20. Зі Стоянова: 9-50, 6-30.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 6-56, 11-05, 1-33*), 1-58, 5-06, 1012, 1031†) †) з Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. З Підгаєць: 7-26*), 10-49, 1001, 1200§) *) з Винник. §) з Винник лиш в суботу. Зі Стоянова: 9-31, 6-11

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7-08*), 10-31, 3-08*) 941, 1142§). *) з Винник. §) з Винник в суботу.

Локальні поїзди.

на головний дворець:

З Брухович: щоденно 6-55 щоденно: від 1/5 до 30/9 7-26 від 1/6 до 31/8 8-37, 11-00, 3-41, 5-15, 9-30. в неділі і римо-кат. свята: від 1/5 до 31/5 3-41, 9-30. від 1/6 до 31/8 1-54. З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 9-11, від 1/6 до 31/8 1-25 в неділі римо-кат. свята: від 11/5 до 31/8 10-10. З Любіна: в неділі і римо-кат. свята від 11/5 до 8/9 9-00. З Винник: лише в суботу 12-16.

Візізг зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12³⁵, 3³⁵, 8-25, 8-32, 1-26†), 2-05§) 2-45, 3-40*), 5-50, 7-00, 7-30, 11-10 *) До Ряшева. §) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) До Городка яг. До Підволочиск: 6-08, 10-40, 2-00, 2-45§), 2-55†) 8-40, 11-15. †) До Красного. §) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. До Черновець: 2-45, 6-10, 9-10, 10-03, 2-30, 3-12*), 5-52†), 7-50, 11-00. *) До Станіславова. †) До Коломиї. †) До Ходорова в кожний день перед неділю і святком. До Стрия: 7-25, 11-02§), 1-50, 6-50, 8-15, 11-25 §) Від 15/6 до 8/9 вкл. лише в неділі і римо кат. свята. До Самбора: 6-52, 9-05, 3-50, 10-56. До Сокаля: 7-50, 2-35, 7-50, 11-55*). *) До Рави рускої (лише в неділі). До Яворова: 8-40, 6-31. До Підгаєць: 5-55, 4-53. До Стоянова: 8-05, 6-00.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6-28, 11-00, 2-14, 2-58*), 3-12†), 9-02, 11-33. †) До Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щодня. До Підгаєць: 6-09, 1-34*), 5-15, 10-40§). *) лише до Винник. §) До Винник лише в суботу. До Стоянова: 8-22, 6-11.

на дворець „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 6-28, 1-53*), 5-36, 7-45*), 10-59§). *) Лише до Винник. §) До Винник лише в суботу.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6-00 щоденно: від 1/5 до 30/9 4-21. від 1/6 до 31/8 7-24, 10-05 2-25, 6-15, 8-35. в неділі і римо-кат. свята: від 1/5 до 31/5 2-25, 8-35. від 1/6 до 31/8 12-47. До Янова: щоденно: від 16/5 до 15/9 3-03, від 1/6 до 31/8 10-15. в неділі і римо-кат. свята: від 11/5 до 31/8 1-11. Ду Любіна: в неділі і римо-кат. свята від 11/5 до 8/9 2-25